

ИЗЛИЗА

Вторник Петък
Срба и Неделя

Абонамент за България:

За година 16 лв.

6 м-ца 8 лв.

3 м-ца 5 лв.

За-странство:

За година 30 лв.

6 м-ца 15 лв.

винаги прѣдплат.

Единъ брой 10 стот.

Телефонъ въ Варна № 223.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ
LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

Варн. Градска Библиотека

За обявления:

гармоничен редъ на I-ва
стр. 1 лв., на II-ра и III
стр. по 70 ст. на IV-та
стр. 20 стотинки.За по-вече оборудвания
се прави особено спо-
разуменіе.Обявления, ръкописи и
печатъ до
Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

Габрово, 10 Януарий 1915 год.

П. Г.

Честъ имаме да Ви съобщимъ, че по доброволно съ-
гласие, разтурихме досегашната ни фирма:

„Ст. Рибаревъ & Ст. Петковъ“,

като една отъ съдружниците ни, а именно Г-нъ Сте-
фанъ Петковъ излиза отъ фирмата и за напредъ прѣ-
става да я ангажира съ подписъ си.Всичкия активъ и пасивъ на горната фирма при-
ма другиятъ ни съдружникъ, а именно Г-нъ Стефанъ
Рибаревъ който заварѣтъ ще се занимава съ всички редъ
търговия продажба на платове и др. подъ новата му фирма:

Стефанъ Рибаревъ

Приче благодаримъ Ви напълно за доверието,
което ни оказвахте до сега, и Ви молимъ да го запази-
те и за въ бъдеще къмъ новата фирма.Съ почитание:
Ст. Рибаревъ
Ст. Петковъ

Габрово, 10 Януарий 1915 год.

П. Г.

Имамъ честта да Ви явя, че съгласно насрѣщния
циркуляръ поехъ всички активъ и пасивъ на досегъш-
ната фирма:

„Ст. Рибаревъ & Ст. Петковъ“,

и основавамъ новата еднолична фирма:

Стефанъ Рибаревъ

съ сѣдло г-р. Габрово, която ще се управлява и под-
писва само отъ менеРодътъ на търговията съ която, ще се занимавамъ
е сѣщиятъ, а именно продажба на платове и др.Надеа се прочее, че не ще ме лишите отъ довѣ-
рието съ което се е ползувала бившата фирма, а и за
въ бъдеще ще ме подкрѣпите.

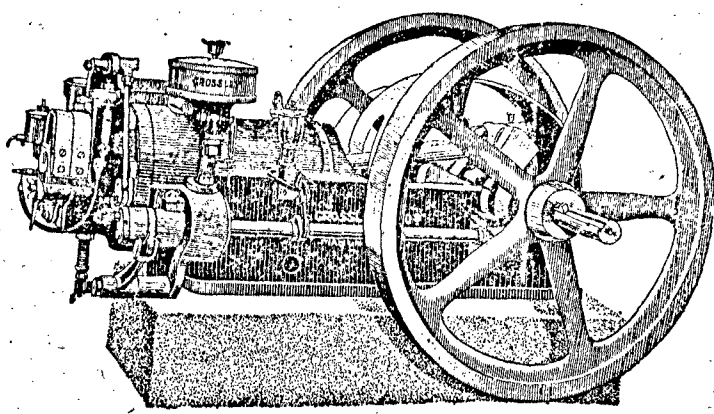
Моля вземете бѣлжика отъ подписа ми.

Съ почитание:
Ст. Рибаревъ.ЧИНОВНИЧЕСКОТО
КООПЕРАТИВНО СПЕСТОВНО
ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВОсамо за деветъ години отъ основанието си надмина съ
позовече отъ десетъ милиона лева
вастрахованъ капиталъ най напреднало отъ всички други дружества,
дѣйствували въ страната ни двойно и тройно повече години.Тоя грамаденъ успѣхъ то дължи на несравнимтъ прѣ-
вмущества прѣла, всѣко друго
дружество:

- а) по естияна на премиятъ;
- б) по либералностъ на условията;
- в) по редовностъ въ изплащане на поетитѣ задължения,

Застрахованитѣ сж равнопращни членове на дружеството,
участвуващи въ управлението и по-
чалобитъ му.Приематъ се за членове желающитѣ да осигурятъ живота си
отъ всички професии.

Най-новъ типъ Английски Крослеови

МОТОРИ: газожени, бензинови, газови, нафтови и полу-
дизелъ отъ разни величини.Продажба и на срочни изплащания.
Постояненъ складъ за бърза доставка.Доставятъ се сжщо: Англ. ДАРАЦИ, Англ. Содо-Лимонадови
машини, дърводѣлски, коларски и желѣзарски
машини, машини за тухли и цигли, помпи центрофугални и цилин-
дрови, мелнични инсталации, машини за произвеждане на масла,
земледѣлчески машини и ордия и всѣкакви други
индустриални машини.

Дочо Банковъ — София

ул. „Вазовъ“ № 3.

Станко Христовъ

Въ склада ми на гара КОСТЕНЕЦЪ-БАНА се намиратъ сухи
първокачествени борви и чамки дѣски, греди и летви, както
и дърва за горене джови и букви.Имамъ и складъ съ мѣсни натурални Г-Пазерджински и
Вѣтрени червени вина и гроздова ракия.

Цѣни умѣрени.

ПОСТОЯНЕНЪ СКЛАДЪ ОТЪ ВСѢКАКЪВЪ ВИДЪ
АМЕРИКАНСКИ МИНЕРАЛНИ МАСЛА

на много износни условия и цѣни, при

И. М. ЩЕРНЛИВЪ & С-ие.

София, Булевардъ „Дондуковъ“ № 46.

Адресъ за телеграми „Щернлибъ“ София

Телефонъ № 1311.

Модерна Мобилна Работилница

НА

ГЕОРГИ Н. ФЕТВАДЖИЕВЪ

Варна, Бул. „Мария Луиза“

ИЗРАБОТКА: Спални, салони, трапезарии, меки мобили, ото-
манки, шезлонги и др.; всички видове канторски мобили; модерни
рамки за картини и огледала.Боядисани кухненски мобили, кошери за пчели;
„Даднѣт“ „Влатъ“, „Бурке“ и др.Всички видове строителни работи отъ сухъ материалъ съ
солидни гарантирани конструкции.

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ

ПОМПИ

за кладенци, градини и

винарски

ОФЕРИРА МНОГО ЕФТИНО

МАШИНИИ СКАДЪ

ВУЛКАНЪ

С. Енциайнъ — Русе.

Илюстровани наталози при

поискване даромъ.

Печатница „Зоръ“, Варна.

Конгреса на цѣклопроизводителитѣ въ
разочарование.Има една поговорка, че *утрѣшния
денъ отъ вечерята си личи*. Какви сж
побужденията на едни и какви сж
намѣрената на други, които поклажа-
датъ земледѣлцятъ и прѣизвикватъ
тъй нарѣченото движение на цѣк-
лопроизводителитѣ си личеше отъ
прѣждевременното афиширане за из-
дѣтелство на съюзентъ органъ отъ
страна на едни quasi доброзематели
на цѣклопроизводителитѣ, залача още
повече и отъ рѣшитъ и демагогията
развита отъ цѣкои отъ говорившатъ
въ конгреса, кой знае какъ попадна
ли въ него делегати. Но до краенъ
прѣдѣлъ на откровенността отидоха
ти г. г. доброзематели на цѣкло-
производителитѣ, които намѣриха за
добър да прѣдупрѣдѣтъ жертвѣ на
демагогията, че за тѣхъ не е нуженъ
еднѣтъ съюзъ, създаденъ отъ горѣ-
та, а таквъ, който да из никне отъ до-
лу. И нѣщо повече: утврѣдяването
на съюза да се постави не подъ вол-
нитѣ умове на каквито и да било де-
магози, а подъ ръководството на „нѣ-
коя партия“.Тази е характеристиката, която
веднага може да направи всѣки разу-
менъ човѣкъ щомъ добръ анализира
и разумно проникне не само въ съ-
ставъ на личноститѣ, които съставя
ваха конгреса, но и отъ подматания-
та, които си тѣ проявиха, като всѣки
се стараше да притегли жара къмъ
себе си. Цѣлата бѣше: въ мѣтна во-
да риба да ловятъ. Нищо повече не
прѣсѣдѣха демагозитѣ; а селянитѣ
земледѣлци, собствено цѣклопроиз-
водителитѣ, какви цѣли гоняха — тѣ
сами не знааха.Чужди хора на занятието имъ раз-
вѣрваха есипитѣ си и казаха имъ, че
фабрикитѣ печелятъ съ човали пари
— грабятъ държавата съ права и
привилегии, грабятъ консуматоритѣ
фабрично, печалатъ, грабятъ цѣк-
лопроизводителитѣ, защото не имъ
даватъ и 50 на сто отъ онова, което
имъ се пада; че захарнитѣ фабрики
правятъ машини: при прѣизване
цѣклото дѣжатъ цѣклопроизводителитѣ;
че цѣклопроизводителитѣ ще
станатъ сила, щомъ като се съюзятъ
и се организиратъ противъ фабрикитѣ
и пр. А цѣклопроизводителитѣ слу-
шаха и повѣрваха, че е възможно
фабрикитѣ да печелятъ съ човали
пари, че отъ тѣзи голѣми печалби и
тѣмъ се пада да взематъ още по то-
кова, по колкото имъ се е плащало
до сега и т. н. и . . . че за такава
една мѣчна борба нужна е организа-
ция, нуженъ е „съюзъ“ на цѣкло-
производителитѣ; но понеже тѣ не
знааха какъ да се организиратъ, нуж-
но е да се иде при „нѣкоя“ партия;
но и понеже не знааха какъ да из-
числяватъ печалбитѣ на фабрикитѣ и
понеже не знааха да смѣнятъ какво
се пада тѣмъ отъ тѣхъ печалби и, отъ
друга страна, какъ да откриватъ ма-
шиницѣ при прѣизване цѣклото
си, то да взематъ съ себе си всички
демагози, които имъ прѣдлагатъ услу-
гитъ си. Тѣ да имъ изработятъ и у-
става, да създадатъ и печатания ма-
шиницѣ, безъ който организацията не
може да постигне цѣлитъ си.И жално и срамото! Трѣбва да се
убѣди всѣки вече, че въ България е
най мѣчна работа да се намѣри
хора да дойдатъ да дадатъ подкрѣпата
си на една добра инициатива, на едно
добро капиталистическо дѣло; немис-
лимо е да се намѣри хора безъ за-
вистъ и безъ злоба на такава иници-
атива, на такава дѣла. Напротивъ, да
поврѣдятъ да развѣлятъ, да охулятъ
и обезсърчатъ — хора много и пей-
даватъ да чуятъ че има нѣкъдѣ нѣщо
за разваляне, нѣщо за опроставане.Важното е, че като сж се явили
тъй охотно въ Пазенъ да развѣлятъ
огношенията между фабрикитѣ и цѣк-
лопроизводителитѣ, тѣ хора не се
даватъ отчетъ, че видимото добро
което тѣ се ласкаятъ да върватъ, че
правятъ на цѣклопроизводителитѣ, е
въ сжщностъ едно голѣмо зло за тѣхъ
последнитѣ. Ако тѣ въ развитието на
цѣклопроизводителитѣ култура нами-
ратъ едно по широко развитие на
своето земледѣлие и една по-голяма
доходностъ отъ своята земя — сжще-
врѣменно и единъ засѣленъ растежъ
на цѣлитъ на земята — то съ започ-
ването на тѣ борба това развитие,
тоя растежъ на цѣлитъ на земята
могатъ да се осуетятъ още въ само-
то начало.Демагозитѣ-агитатори противъ за-
харнитѣ фабрики не могатъ да раз-мислятъ, че никаква агитация не е
възможна противъ частни търговски
и индустриални прѣдприятия, че ни-
каквъ насилнически режимъ не може
да се налага на тѣхъ отъ подобни
съюзи и блокирания. Съюзи на про-
изводителитѣ, могатъ да се налагатъ на
правителствата и на обществата, но
нача стѣнитъ прѣдприятия — не, и нико-
га, и по никои начинъ, не. При най-
лошитъ случаи частнитѣ прѣдприятия
разполагатъ съ най добротъ и най-
ефикасното сѣдство за борба съ ор-
ганизиранитѣ маси отъ производителитѣ:
да турятъ катанцитѣ на заве-
денията си и да бѣдятъ на чисто.Страхуваме се, че този ще бѣде
крайния резултатъ отъ тѣа неразумна
борба, която сж поела цѣклопроиз-
водителитѣ противъ захарнитѣ фаб-
рики; страхуваме се, че тоя денъ, въ
който цѣклопроизводителитѣ ще се
видятъ побѣдителни надъ капиталистѣ-
тѣ фабриканти, страната ни ще се на-
мѣри безъ захарни фабрики, макаръ
че сега има на брой 5 такива. Ника-
дѣ и противъ никое фабрично заве-
деніе не се е водила такава ожесто-
чена агитация; никадѣ и за никое фаб-
рично заведение не е имало таквъ лам-
тежъ за дѣлене онова, което то пече-
ля, съ цѣлъ да бѣде то разорено.Напротивъ, добритѣ синови на една
страна стараятъ се съ жертви отъ
нацията да ги издигнатъ, да ги за-
сѣлятъ и да ги закрѣпятъ. За то-
ва се даватъ правата и привиле-
гии, за това държавата ги осво-
бождава отъ мита и данъци, за то-
ва, въ нѣкои случаи, ги насърчаватъ и
съ гарачни премии. Нашитѣ майчи-
ни синови агитатори, напѣваи, взе-
матъ за аргументъ правата и приви-
легиитѣ и агитиратъ съ тѣхъ противъ
захарнитѣ фабрики, защото печелятъ
50 на сто отъ онова, което получа-
вали цѣклопроизводителитѣ. А за-
що не кажатъ тѣ майчини синови цѣк-
лопроизводителитѣ не печелятъ ли отъ
производството на цѣклото двойно и
тройно отъ онова, що печелятъ отъ
сѣбното на други култури. Защо не сж-
каже каква е загубата на цѣклопро-
изводителитѣ отъ посѣва на цѣк-
лото.Не, всичкия въпросъ е въ тѣа стра-
на да нѣма отслабване и прогреса ѝ
на всѣка стѣпка да се съживи.Това прѣдѣлитъ фимонитѣ аги-
татори на цѣклопроизводителитѣ,
които се явиха въ тѣкови компактно
множество въ видъ на делегати да
окупиратъ конгреса и да направятъ
отъ него котило на египетски
стремежи и желанія. Иначе какъ мо-
гатъ да се изтъкуватъ думитѣ на
възмутения делегатъ цѣклопроизво-
дителъ Руса Юрдановъ отъ с. Смир-
дѣлъ, изказани въ слѣдната форма:„Настѣ ви изпратиха хората да ту-
римъ основата на едно добро дѣло,
обща истинскитѣ цѣклопроизводителитѣ
ли бидоха замѣнени съ хора пенсионе-
ри, комисионери и др., които нѣматъ
нищо, общо съ цѣклопроизводството и
ние си отиваме съ болка на срѣдѣ-
то, че въпросъ дѣло нѣма да се осж-
ществи“.А факта, че до гласуването
на рѣшеніята, отъ 200 делегати, кон-
греса е останалъ само съ 80, именно
само съ тѣхъ, които сж раководени
отъ грубѣтъ егизмъ, е още по очеви-
днѣтъ, че конгреса на цѣклопроизво-
дителитѣ е инспириранъ отъ злоуми-
шленитѣ да се скарать цѣклопро-
изводителитѣ съ фабрикитѣ и да се
опростатъ х, баво наченатото дѣло на
развиване цѣклопроизв. култура и за-
харната индустрия и да се нанесе
пакостъ на страната.Наисгна разочарованията на цѣк-
лопроизводителитѣ настѣпиха тѣмъ
на връме да се избави и страната
отъ пакостивитѣ.

Житарския съборъ въ София.

(Продължение отъ брой 606).

Професоръ В. Боевъ. Прѣрватъ въ
простъ, който сега ни занимава, е тоя
за сжщията на хранитѣ, продукти.Той е въпросъ естествень. Сжко-
пѣята не настѣпа по рано — при бал-
канската война, защото тогава мо-
жеше да се внесатъ храни отъ стран-
ство въ страната. Но сега ние сме
изолирани отъ европейския пазаръ и
не можемъ нищо да внесемъ, пѣтъ и
не можемъ отъ друга страна да на-
несамъ. Тѣа два момента — невъз-
можността на вносъ и на износъ —
поставятъ страната ни въ особено по-ложение. Да допуснемъ даже, че въ
страната има много храни, че рекол-
тата прѣзъ 1914 г. не е тождова дол-
на, колкото е въ дѣйствителностъ, сега
всѣ пакъ нашитѣ селянитѣ си мисли,
че голѣмитѣ държави, като не що мо-
гатъ да засѣятъ поради войната, ще
иматъ голѣмо тресене на храни и
той, селянитѣтъ ще може да си про-
деде храната сжко слѣдъ войната.
Голѣми земледѣлски страни: Франция,
Русия, Ав.-Унгария, Германия сж въ
война и не е възможно, щото тѣ да
засѣятъ нормалното пространство зе-
ма. А при това Русия е и експортна
на храни държава. Сѣмнително е, да-
ли тѣ ще има такава производствъ, та
да може и да внесе излишка. А сѣд-
лователно, като не ще може да
стане износъ, ще има голѣма липса
въ държавитѣ, които купуватъ, ще
има и високи цѣни. Но нашитѣ земе-
дѣлци си нѣма храната, не само за-
щото постѣ сжко ще я продаде, но
и защото не знае, утрѣ какво ще ста-
не. Та затова е глупостъ да се казва,
че Х. У. отишъл да закупи сжко
храната, за да я продаде сжко. Азъ
намирамъ, че е щастие, дѣто цѣната
достигна 30 лв., а не 40 лв. Вие ще
видите, че ако не настѣжатъ благо-
приятни условия, цѣната може да се
повиси и до 60 лв.Цѣлата на законопроекта за обще-
ственатъ прѣдвидливостъ е отъ една
страна да се спомогне, щото градското
население да не остане гладно. Слѣдъ
като мало и голѣмо се казва въ пе-
чатъ, за да нахули търговцитѣ, на-
истина поменатия законпроектъ, който
тура въ очудване всѣки занимаващъ
се съ икономически въпроси. Но той
ще да съзведе условия, и за социа-
лизация на нашъа животъ. Той гони
цѣлъ, която е въ неформенитѣ умо-
ве на младитѣ социалисти. Цѣлата въ
мотивитѣ на законопроекта е една, а
въ изпълнението на последния — друга.
Той прави революция въ социално-
икономическа животъ, въвежда новъ
редъ въ последния. Той не обхваща
цѣлия стопански животъ: оставатъ се
нѣкои принципи отъ послѣдния ста-
ритѣ, а тѣхъ, които се измѣнятъ, ще
висятъ на въздуха. Прѣзъ законо-
проекта се унищожава посрѣдствен-
ното-търговията: Ако държавата стѣ-
пи въ ролята на посрѣдникъ само въ
еднѣтъ клонъ отъ стопанския животъ,
то тѣа пагуба въ държавния социа-
лизъмъ. Тѣ постепенно трѣбва да за-
мѣсти всички посрѣдници-търговци
и послѣднитѣ ѝ станатъ немцини. По-
ролата на държавата е друга: Ней
прѣдлежи намѣсване на изглаждане
търкането между дѣвѣ класи, за да се
прѣдотврати разстройството въ общъ
животъ и тѣа ѝ роля трѣбва да се
различава отъ социализацията на ико-
номиката въ една държава. Това из-
тъкнати, за да се пада коренната
разлика между законопроекта и мо-
тивитѣ му.Но защо държавата не може да ста-
не търговецъ? Спорѣтъ законпроектъ
държавата остана на свое мѣсто
еднѣтъ комитетъ, който, като не може
нято въ сѣдъ да иде, нито нѣкой да
го огранича, ще изнася храни и ще
внася съ паритѣ на Бѣлг. Земл. Бан-
ка. Но послѣдната тогава трѣбва да
притежава 100 мил. лв. капиталъ. А
какъ ще става самото стѣбране
на хранитѣ? Иновникътъ отъ бан-
ката, ще иде въ село и той разрѣши,
колко храна трѣбва на селянина за
посѣване и колко — за изхранване?!Казвамъ, чиновникътъ, защото цен-
тралниятъ комитетъ, който се учредя-
ва отъ законопроекта, не може да раз-
рѣши тѣа въпроси за 1 милионъ сел-
ски стопанства въ България.Несправедливо е унищожението на
търговското сѣсловие, защото държа-
вата е една фикция и тѣа се гради на
отдѣлнитѣ класи, а унищожението на
посрѣднитѣ значи, държавата сама
себе си да отрече. Това унищожение
е и опасно, защото и данѣца не ще
има, кой да плаща. Но има и обще-
ственъ моралъ. Когато той не се
спазва, държавата пропадна. А съ това
изпълнение на законопроекта се под-
хранватъ антиморални дѣйствия на
чиновникитѣ.Цѣрно селското население ще из-
лигне гласъ противъ законопроекта,
защото държавата отвѣда да се намѣ-
си въ неговото стопанство — да раз-
порѣжда съ производството му, хам-
бара и пр. Държавата трѣбва да се
държа света, за да не види народа
въ нейно лице свой врагъ. Селяни-
нътъ не ще позволи да му се реквизи-
ра храната.Но прѣзъ законопроекта държавата
подирава сама себе си. Защо да прѣ-
доставитъ на единъ конвентъ всич-

ИЗВЪСТИЕ.

При фирмата Недко & Нено Ц. Недкови—Варна има за продажба една солидна конструкция железен мост. Интересуващите се могат да се обърнат направо към фирмата, която ще им продаде моста на най-изгодни условия.

„НАФТА“
БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
Капиталът 1,000,000 лв.

Централа в СОФИЯ.
Клонове в всички градове на Царството.

Постояни складове в всички клонове от ГАЗЪ в каси и варели, БЕНЗИНЪ за осветление, автомобили, мотори, индустриални и техпомически цъли, МИНЕРАЛНИ и ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Двигатели, ПЖКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.

Цъни и условия най-изгодни.

Фабрична Марка. **ГАЗЪ** отъ най-добро качество. Употрѣблявайте само тази марка.

Манифактурниятъ магазинъ „Новий Луксъ“

НА
БРЕШЕВЪ & КОМИСАРЕВЪ

Варна, ул. „Ц. Бористъ“, № 5.

Търси служащъ за продавачъ. Споразумѣние въ магазина.

Търговско-Индустриална Кантора
ГЕОРГИ С. ГЕНЕВЪ — СОФИЯ

Телеграми: Гиневъ. — Телефонъ № 732.

ДЕПОЗИТЪ:

Пишешни машини „EMPIRE“ и „Канцлеръ“
Ръчни огнегасителни апарати „Плювиусъ“
Автомобили „REO“ товарни и пътнишки.

ПРЕДСТАВЛЯВА И ДОСТАВЛЯВА:

Локомотиви, релси, вагони, вагонетки, ламарина, жельзо и пр. отъ Usines Metallurgiques du Hainaut;
Полустабилни и подвижни парни машини, система „Larbdier“;

Дизелови, нафтови и бензинови мотори, система „Winterthur“;

Малки, бензинови и петролни мотори;

Дъкарски, столарски, коларски и дърводѣлски машини.

Аламбаци за конякъ, ракия и пр. система „Egrot“;

Керамически машини: за тухли, керемиди и пр.

Машини малки и голѣми за ЛЕДЪ.

Пожарникарски помпи и помпи за изкачване вода.

Девизни и свѣдения на сериозни купувачи се даватъ веднага и фланко.

АГРОНОМНОТО БЮРО

Христо М. Стамболлиевъ & С-ие

съ сѣдалище въ Русе ул. НИКОЛАЕВСКА пуста въ продажба прѣзъ настѣпващия сезонъ:

1) 1 во Качествени облагородени америк. лози. 2) Овощни плодни дръвчета: Ябълки, Круши, Зарзали, Праскви, Сливи и Дюли. 3) Високостѣблени, рози съ разкошни цвѣтове.

За качество и автентичността на сортитъ даваме пълна гаранция.

На почитаема клиента даваме нужнитъ упътвания и наставления по обръзката и засаждането на лозитъ, овощнитъ дръвчета и розитъ.

„ЛА КОНФИАНСЪ“

Французко Анонимно Осигурително Дружество за Животъ
Частно прѣдприятие, подчинено на Държавния контролъ
Основадено прѣзъ 1875 година.

Дружеството „ЛА КОНФИАНСЪ“ дава най-изгодни, ясни и категорични условия при най-изгодни премии за осигуряване на животъ по разнообразни комбинации.

Особено се прѣпоръчватъ смѣсенитъ осигурявания съ участие въ печалбитъ, както и тия за зестра.

Прѣди да се застраховатъ, искатъ тарифитъ на Дружеството „ЛА КОНФИАНСЪ“.

Агенции въ по-главнитъ градове на Царството.

Дирекция за България въ София, жгѣла на ул. „Търговска“ и „Леге“.

китъ три власти — сѣдобна, изпълнителна и законодателна въ рѣшитѣ му, това е да откаже държавата. Отъ държавното гледище това е абсурдно; това е деспотически редъ, който днесъ си нѣма мѣстото.

До колко е извѣститъ тоя законопроектъ. Чл. 1 забранява прѣкупуването въ връме на обществени бѣдствия. Но само за повишение ли се купува? Тукъ не се прави разлика между обикновената и незаконната спекулация. Чл. 2 съдържва, че министърскиятъ свѣтъ опрѣдѣля цѣната на хранитъ за всѣка мѣстност. На коя цѣна ще опрѣдѣли, която възнагрждава производителя, мелничаря, консултатора или търговеца? И може ли за всѣко село да се опрѣдѣля цѣна? — Не може, защото има другъ моментъ — конкуренцията. Намираме, че това опрѣдѣление е хубаво, но само да го пишеш на книга; на дѣло е неизпълнимо. Чл. 3 — за нормата на цѣната. Но какъ може да се иска храната на по 20 лв. напр. сега, когато реколтата 1914 г. е само 25% отъ обикновената срѣзна реколта? Това е, държавата да ограбва. Като причина за по-скъпата цѣна е и тая, че земеделците, който е босвалъ, сѣщото пространство земя, изкаблѣтъ и сѣкция трупъ, както друга година, сега получава по-малко; не трѣбва ли загубата да се понесе и отъ консултатора. Освѣтъ това земеделците сега купува по-скѣпо солта, захарта, царувитъ и пр. Сграхъ ме е, че чл. 5 ще стане причина за голѣми произволи при реквизирането. Чл. 6, който съставя законодателенъ грабежъ, че докара фалитъ. Чл. 8 постъпва въ отсѣждане житата на мелничаритъ. Намираме, че за 40.0 мелници типъ на брашна не може да се опрѣдѣли и комитетитъ не ще може да контролира типотъ. Тоя контролъ е фантазия. При случай комитетитъ цѣлъ да реквизира г мелницата. Държавата тогава ще стане я мелничаръ. Ще има 4000 мелници, а хиляди чиновници, и ще знае, какъ да мѣси брашното!!

Чл. 11 — съставя на комитетъ. Чито интереси се събѣратъ, трѣбва да бѣде прѣдставенъ. М-ството на вътр. работи не е прѣдставено. Има и ограбени хора — житаритъ, но тѣ не сѣ прѣдставени. Чл. 14 е върха на произвола сѣдобенъ, и административенъ, и държавенъ. За глобата и конфискацията не се допуца никакво обжалване. Това е най-малко неморално.

Заключаваме, че тоя законопроектъ е мъртворожденъ. Той е некропроектъ. Но все пакъ трѣбва да се направятъ нѣщо. Азъ намираме, че единъ комитетъ може да се състави, който да дава свѣти при конкретни случаи. Търговията — осигурителностъ трѣба да остане, като се урегулира; безъ нея е невъзможно. Държавата трѣбва да жергува за бѣдитъ гражданитъ въ градоветъ. Държавата може да си запази правото да нормира цѣнитъ, но като вземе прѣдъ видъ и костюмата стойностъ, техническата страна и др условия и така да опрѣдѣли продажната цѣна.

Илия П. Димитровъ (София). Значитъ може да носи име за държавна прѣвѣдливостъ, а не за общественъ. Не обвинявамъ правителството, защото то си има по важни работи, но то е сѣршвало, че не е дало изработването на законопроекта на издотвѣсни хора. Ажито е сѣщо причина за поскѣпването. Българската държава не е имала опрѣдѣлена общо стопанска и финансова политика. Ако законопроектътъ се състои отъ 2-3 члена, съ които се назначава единъ комитетъ, който да дава свѣти на правителството и се урегулиратъ цѣнитъ, той щѣше да бѣде добръ. Сега, когато трѣбва да гѣмъ х-мтеръ между гражданитъ, съ тоя законъ се съвѣа безполезно.

Д. Ганчевъ (София). Поисканото мнѣние на Търг. Индустр. Камари по тоя за опрѣдѣлене цѣнитъ на съществитъ продукти не е чупо, а законопроектъ за общъ прѣвѣдливостъ съставя съвѣсъмъ друга материя. Въ мотивитъ на законопроекта е казано, че комитетитъ ще дѣйствува и въ мирно врѣме; значи, правителството туря рака на нашата търговия съ жата, газъ, брашно и пр. Държавата монополизира тия търговии и ние ще трѣбва да ватворимъ магазинитъ си и да станемъ чиновницъ. Но сѣобата на търговията е осветена отъ нашата конституция.

Учредяваниятъ комитетъ ще се занимава не само съ локалната търговия, но и съ износната и вносната. Значи, той ще иде въ Австеръ, напр., да товари? Но има и сѣадане на цѣни прѣзъ врѣме на цѣтуването на стока. Тия загуби отъ сѣадането какъ ще се оправдаватъ? Въ какви тефтери ще се пишѣтъ смѣтитъ? Не ни се даватъ гаранции за доброто прилагане на закона. Много малко е, дѣто само 1 прѣдставителъ на Търг. Камари ще има. Тия законъ може да има рзультати като на закона за десетъкъ. Заключавамъ: ние да изпѣлимъ нашия дългъ, като въ едно обстойно изложение дадемъ нашето мнѣние и чрѣзъ депутация го прѣдставимъ на правителството, на народ. прѣдставителство, какво послѣднитъ сѣ вѣдѣли въ една прѣзъ законъ, който грѣшка може да докара до бунтове и размирици.

Алекс. Екимовъ (сващовъ). Много се писа по закона за опрѣдѣлене максималнитъ цѣни на съществитъ продукти. Въ папката на г. Радославовъ има данни, че въ страната житото е въ недостигъ. Какви мѣрки трѣбва да се взематъ? — Да се доставятъ отъ странство храни. Нашето правителство не само не направя това, когато границитъ ни бѣха отворени, но и въ военни доставки се купуваха отъ мѣстния пазаръ. При българската война се внасяха постоянно храни и цѣнитъ се намираха; тогава нѣмаше увеличѣние. Но ние сега сме прѣдъ сериозна опасностъ. Всички закони сѣ палилати. До като България има привателски държави, да се внесе отъ тамъ храна. Може и по-скѣпо да се купи отъ държавата, по-ефитно да се порѣва, загубата ще падне равномерно и бѣлг. народъ ще я понесе. Всичко друго е вътрѣ. И безъ тоя законъ, за който днесъ говоримъ, пакъ ще има бунтъ, ако не се вземе мѣрка.

Избра се комисия въ състави: г. г. В. Боевъ, Г. Т. Пѣвъ, А. Екимовъ, Цоко Сименовъ и Д. Ганчевъ, която да редактира по законопроекта за обществената прѣвѣдливостъ. Резолюцията поднесена на правителството и нар. прѣдставителство.

Резолюцията, по нѣмане мѣсто днесъ, ще се помѣсти въ идния брой.

Петръ Риболовъ.

Каква е била реколтата на зърненитъ храни въ Провадийска околия прѣзъ 1914 година.

Напослѣдтъ твърдъ много се пишѣ върху поскѣпването на съществитъ продукти, главно на житата и брашната. Единъ твърдитъ, че храна у насъ има достатъчно, но търговия и банки водими отъ сѣбояжение на спекула, по искусственъ начинъ сѣ повишили цѣнитъ, други изтъкваха, че реколтата прѣзъ 1914 год. е твърдъ слаба и поскѣпването е резултатъ на недо-статъчно количество храни, които се изнасятъ за продажъ. Нѣкои особени данни, които да потвърдятъ едно или друго гледище, азъ не съмъ срѣщалъ. А прѣгоръ, спомнямъ си едно антрефиле въ в. „Днесникъ“, въ което се изчисляваше реколтата на кукуруза прѣзъ 1914 г. въ България 9,000,000 хектара. И понеже единъ хектаръ е билъ равенъ на 1000 мр. то сѣдваше че въ България има 900,000 вагона кукурузъ! Така се информираше обществеността.

Каква е била реколтата въ другитъ околии, азъ не зная. Но частно за Провадийска околия, азъ си направихъ труда да изчисля по бюлетенитъ на житното тържище колко кола, съ какви храни и на какви цѣни сѣ продадени прѣзъ врѣмето отъ 1 августъ 1913 год. до 31-и декември 1913 год. и да ги сравня съ тия прѣзъ сѣщото врѣме на 1914 год. т. е. отъ 1 августъ 1914 до 31 декември 1914 год. Понеже такива едни свѣдения не сѣ безъ общественъ интересъ, азъ ги изнасямъ чрѣзъ колонитъ на „Търгов. Фаръ“.

СТАТИСТИКА

за пристигналитъ кола съ равни зърнени храни и движението на пазарнитъ амъ цѣни прѣзъ периода отъ 1 августъ до 31 декември 1913 год. въ сравнение съ тоя отъ 1 августъ до 31 декември 1914 год. въ г. Провадия.

Увеличение или намаление на цѣна на храни въ %	1914 година	1913 година
Пристигнали кола	60.5	136.27
Срѣзна цѣна на храни на хект.	14.76	60.5
Пристигнали кола	557	605
Срѣзна цѣна на храни на хект.	6.97	7.70
Пристигнали кола	579	808
Срѣзна цѣна на храни на хект.	11.55	8.48
Пристигнали кола	1774	2774
Срѣзна цѣна на храни на хект.	14.59	2112
Пристигнали кола	4375	391
Срѣзна цѣна на храни на хект.	9.60	4.80
Пристигнали кола	466	25
Срѣзна цѣна на храни на хект.	5.12	9.52
Пристигнали кола	257	8
Срѣзна цѣна на храни на хект.	11.02	1283

Това, което обръща особено вниманието, е, че прѣзъ 5-тъх мѣсеца на 1914 год. въ сравнение съ тия на 1913 година липсата на жита е съ 60.5%, по малко. Като се има прѣдъ видъ, че житата прѣзъ 1914 год. сѣ биле твърдъ долнокачествени, както по смѣсъ, тѣ и по тегло трѣбва да се смѣта, че дѣйствителната липса е много повече отъ 70%! Не може да се допуска, че по-големата частъ отъ житата сѣ още въ производителитъ. Нѣщо повече, послѣднитъ изнесоха за продажъ прѣзъ 5-мѣсеца за които не е думата (1 августъ 31 декември 1914 год.), много по-големо количество, отъ колкото прѣзъ сѣдитъ мѣсечи при други нормални години.

Отъ една страна високиятъ цѣни на житата (да не се забравя и тѣхното долно качество), отъ друга — страхъ прѣдъ евентуална мобилизация и реквизиране отъ държавата, кара нашия селянинъ да бѣрва съ продаването на житата си.

Прѣзъ втората половина на м. декември 1914 год. цѣнитъ на житата въ Провадия бѣха достигнали отъ 22

до 25 лева хектолитра. При все това сливането на кола не се увеличаваше, а намаляваше.

Така прѣзъ м. декември. 1913 г. въ Провадия сѣ сѣзали за прѣзъ м. 1692 кола съ жито по срѣдния цѣна 13 05 лева, на хек., а прѣзъ м. дек 1914 — само 627 кол., когато срѣдната цѣна за цѣлия мѣсецъ е била 20-33 лв. на хек.

Напослѣдтъ (въ края на януари) цѣнитъ дѣйствително поспаднаха: най-малкото жито се купува около 19-50 до 20 — лв. хек. обаче кола сливатъ твърдъ малко: едвамъ по 6-7 на денъ.

Еню Бончевъ

Розовото масло.

Розовото масло, както всички сурови материали необходими за индустрията, съ изключение на тѣзи свѣтлени съ амунции, или по-добъръ казано военни материали прѣвѣдливостъ прѣзъ една крива незапомнена въ търговския индустриаленъ свѣтъ, и ако та продължава за още една или две години, положението ще бѣде плачевно не само за производителитъ и търговцитъ, които не могатъ да продадатъ тѣхнитъ произведения, но за индустриална сѣщо.

Когато настоящитъ обстоятелства се свършатъ и нормална условия настѣпятъ много промѣни ще послѣдватъ.

Особено за нашата търговия и индустрия на розово масло, азъ мисля, че работитъ ще трѣгнатъ въ единъ нормаленъ пътъ и несъмнено по-добъръ отъ колкото въ миналитъ три години, безъ съмнѣние, ако продаватъ, купувачи и консултатори знаятъ какъ да направяватъ и извършватъ тѣхнитъ покупки и продажби, защото яма и най-малкото съмнѣние, че съ реколтата останали на рѣцѣ бидо въ голѣмитъ или малкитъ дестилатори непродадени, и съ друга една реколта, която наблюдава, назки цѣни ще бѣдатъ прѣдлагани за много години, каквито сѣ горѣ-доу и сегашнитъ.

Азъ съмъ увѣренъ, че цѣнитъ, които ще бѣдатъ опрѣдѣлени за въ бъдеще, ще задоволятъ парфюмерната индустрия сѣщо, както и по отношение на качеството на розовото масло и вървямъ, че за много години нѣма да чумъ да се прѣдлагатъ по парфюмерията равни синтетически искусственни розови масла.

Отъ друга страна, не трѣбва да не си помѣна, че настоящитъ и бъдещитъ цѣни, не ще да задоволятъ нито малкитъ нито голѣмитъ дестилатори, или пъкъ матрапазния, тѣ като костюмата цѣна на тѣхното вече варено и непродадено розово масло, както сѣщо и за въ бъдеще е и ще имъ коштува по-скѣпо отъ пазарнитъ цѣни и е много чудно, че по тѣзи причини било търговци дестилатори или производители, които иматъ голѣми количества „тѣхно варено розово масло“, отъ както има промѣна въ цѣната, сѣ си промѣнили тактиката сѣщо както и дѣйствията.

Хроника.

Спадане на камбието.

Прѣдъ видъ на сумитъ, които ще постѣпятъ въ Българ. Народна Банка отъ сега уговорения аванс отъ държавния заемъ, още тия дни се очаква спадане на камбието, за което и управленето на Б. Н. Банка полагатъ старания.

По неправилно надвзетитъ суми.

Прѣдъ видъ на това, че матишката тарифа е достатъчно уяснена отъ рѣшенята на експертната комисия при М-ството на финанситъ, а при това и издадения изученъ показателъ за класифицирането на стокиитъ дава възможностъ на търговцитъ да констатира въ врѣме грѣшитъ по тарифирането на стокиитъ, то разпорѣдаватъ отъ 19 7 г., щото 6-мѣсечниятъ срокъ за вървѣщането на суми, неправилно надвзети, който срокъ до сега се считаше отъ деня на съобщенето на търговцитъ отъ матишкитъ, се отменява. За напѣрѣтъ тоя 6-мѣсеченъ срокъ ще се счита отъ деня на плащането матита по декларацията.

Законопроектъ за общ. прѣвѣдливостъ.

Народното Сѣбрание въ заседание си на 29 януари прие на първо четене законопроекта за обществена прѣвѣдливостъ съ уговорка, прѣдложена отъ министър-прѣдседателя, че комисията, която разглежда законопроектъ, ще вземе прѣдъ видъ за второто и трето четѣния мнѣнията на търговитъ и др вѣщи лица. Разбира се, не е вѣрно съобщението на нѣкои соф. ежедневници, че щѣли да бѣдатъ поканени по 2 прѣдставители на търг. камари въ комисията. Камаритъ ще дадатъ писмено своитъ мнѣния.

За търговцитъ, които работятъ съ Италия.

Варненската Търговско-Индустриална Камара извѣщава на г. г. търговцитъ, които работятъ съ Италия, че Италианското Министерство на Зо-

мелѣлието, Търговията и Индустрията е разпорѣдило следното:

„Всѣхъ дѣйствиелно съществително положение на търговския пазаръ въ България, Министерството прѣдупрѣждава италиян индустриалци, че сѣдватъ въ България трѣбва да се сключатъ вѣтъ въ италиянски лири или златни франка и срѣщу документи, включващи всѣко пращане въ левове (нарично казано левова), тѣй като камбието срѣщу Италия е 30 32%, а по 14%, както е обичено. За да се избѣгнатъ компенсация, документитъ трѣбва да се изпращатъ на краиската легация въ София, която ще има грижата да прибере вѣкасоето“.

Това разпорѣждане е било продиктувано отъ обстоятелството, че наши частни банки сѣ искали за прѣводи на суми въ Италия 32%, камбието, вмѣсто 14%.

Отгелена оставка.

Отъ достоверно мѣсто знаемъ, че г. Кирилъ Г. Поповъ си е отгелѣлъ оставката и за напѣрѣтъ пакъ той остава директоръ на статистиката.

Къмъ търговцитъ притежатели на фасулъ.

Министерството на търговията, промѣна и труда съ писмо № 970 отъ 27. I. т. г. съобщава на Варнен. търг. инд. камара, че фирмата Ueberseeische Import & Export Co. Rupp & Rigg, Frankfurt a m, Westerstasse 221, желаета да вземе отъ Царството: фасулъ, картофа а евентуално и др. земеделски продукти въ Германия.

Интересуващитъ се търговци могатъ да вѣдѣватъ въ споразумѣние направо съ горѣпомянатата фирма.

Едно умѣстно окръжно.

Варненската Търг. Инд. Камара е отправила на 29 януари т. г. окръжно писмо № 313 до всѣхъ тѣхъ търговци експортѣри въ Турция въ района си, съ което ги прѣдупрѣждава за опасността, на която се излагатъ кити брѣватъ да носятъ стокиитъ си сами въ Турция вмѣсто да чакатъ да дойдатъ на краката имъ купувачитъ. Въ идния брой ще разгледаме обстоятелствата и много умѣстно окръжно.

Присѣдинили се къмъ искането на Пловдив. Търг. Камара.

Прѣдъ видъ особенния интересъ, който съставлява закона за обществената прѣвѣдливостъ за сѣдбата на търговията и за тая на цѣлата страна, къмъ искането на Пловдив. Търг. Камара: да се допуснатъ и прѣдставители на камаритъ, когато парламентарната комисия ще разглежда закона, съ цѣлъ да дадатъ разяснения за добритъ и лошитъ мѣ страни, се присѣдиниха и Бургаската и Русенската търговски камари.

Заминати за София.

Секретаря на Варненската Търг. Инд. Камара, г. Д-ръ Ив Каросеровъ, е заминалъ за София, гдѣто вчера се откриха заседанията на Индустриалния Свѣтъ, въ които той ще участвува отъ страна на Варнен. Камара.

Контролъ надъ износнитъ стоки.

Министерството на финанситъ съ окръжно до хърманлийската митница прѣдписва строго да се провѣрватъ стокиитъ въ вагони, които минаватъ прѣзъ митницата, макаръ съ назначеніе до Любимецъ или Свиленъ. Необикновенитъ стоки или пъкъ запрѣвенитъ за износъ ще се стоварятъ, за да не би тайно да се изнесатъ. Прѣвѣрката ще става по вагони и колетѣ. Колетѣ съ запрѣвени за износъ стоки, прѣдизначени за Свиленъ или Любимецъ, ще се позволява да се стоварятъ само следъ като получатъ въодосвѣри съ общинско удостоверение и съ фактури, че стокиитъ сѣ за мѣстна консумация. Прѣвѣянето до Свиленъ и Любимецъ на тия стоки щр става при извѣстни формалности.

Мораторенъ срокъ срѣщу антропо-зираниитъ стоки.

Всѣхъ дѣйствиелно продължаването срока за моратореума, послѣдвало е нареждане отъ финансовото министерство, щото и сроковетъ дадени на търговци, които иматъ антропо-зирани стоки и пр. да се продължатъ до траянето на моратореума.

Френско българско пощенско споразумѣние.

Между българската и френската пощенска администрация е постигнато споразумѣние, щото разбѣната на пощенски колетѣ да става въ Деле-Агачъ.

Индустриалниятъ свѣтъ.

На 30 януари индустриалния свѣтъ при министерството на търговията имѣ заседание, въ което се разгледаха 13 заявления за право на специални облаги, едно за концесии области и нѣколко за общи облаги.

За стокиитъ отъ Турция.

Турското правителство е прѣдупрѣдило нашето, че за въ бъдеще стокиитъ позволені за износъ отъ Турция, и то прѣзъ Смирна, ще трѣбва при износенето амъ да се изпращатъ извѣстно.